



Aangetekend  
INSOLAD  
T.a.v. het bestuur  
Dorp 53  
3415 PC POLSBROEK

Datum  
6 januari 2020

Ons kenmerk  
z2019-12871

Contactpersoon  
  
070 8888 500

Onderwerp  
De verwerking van persoonsgegevens in faillissement

Geacht bestuur,

De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) vraagt uw aandacht voor het volgende.

### **Inleidend**

In deze brief schetst de AP het juridische kader met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens door curatoren. Via INSOLAD beoogt de AP zo veel mogelijk insolventierechtadvocaten en (aankomend) faillissementscuratoren op het wettelijk kader te wijzen dat van toepassing is op de verwerking van persoonsgegevens in de boedel van een gefailleerde (rechts)persoon, en de verantwoordelijkheid voor de naleving van de AVG die in dat kader op de curator rust.

De AP acht het van groot belang dat dit onderwerp onder de aandacht van uw leden en aspirant-leden wordt gebracht, mede gelet op het aantal faillissementen dat maandelijks in Nederland wordt uitgesproken (november 2019: 284 bedrijven en instellingen failliet verklaard<sup>1</sup>). Derhalve verzoekt de AP u de inhoud van deze brief bij hen onder de aandacht te brengen.

Graag verneemt de AP of u aan dit verzoek voldoet.

---

<sup>1</sup> Dit is het meest recent gepubliceerde CBS-cijfer. Het genoemde cijfer is gecorrigeerd voor zittingsdagen en exclusief eenmanszaken. Zie: <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2019/50/aantal-faillissementen-neemt-toe>.



Datum  
6 januari 2020

Ons kenmerk  
z2019-12871

### **Toepasselijkheid AVG in faillissement**

In vrijwel ieder faillissement bevat de boedel persoonsgegevens, zoals klantenbestanden, ledenbestanden en personeelsdossiers op analoge of digitale gegevensdragers. Onder 'persoonsgegevens' wordt verstaan: alle informatie over een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon (de 'betrokkene').<sup>23</sup> Het is van groot belang dat, ook in faillissement, zorgvuldig met persoonsgegevens wordt omgegaan.

De AVG bevat regels die beogen te waarborgen dat de rechten en vrijheden van betrokkenen in het kader van de verwerking van persoonsgegevens worden beschermd. Deze regels zijn ook van toepassing op de verwerking van persoonsgegevens door curatoren. Curatoren zijn, in de hoedanigheid van verwerkingsverantwoordelijke, verplicht de regels in de AVG en de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming (UAVG) na te leven.

De AP houdt in Nederland toezicht op de naleving van deze regels en kan bij overtredingen handhavend optreden.

### **Managementsamenvatting**

Hieronder treft u de belangrijkste onderdelen van deze brief aan.

- De curator is in de hoedanigheid van verwerkingsverantwoordelijke verantwoordelijk voor de naleving van de AVG;
- Op de curator rust in dat kader een verantwoordingsplicht (artikel 5, tweede lid, AVG);
- De curator dient persoonsgegevens op basis van een rechtsgeldige grondslag in de zin van artikel 6 AVG te verwerken, beperkt tot hetgeen noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
- Voor de verwerking van bijzondere categorieën van persoonsgegevens of persoonsgegevens betreffende strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten en het burgerservicenummer gelden bijzondere voorwaarden.
- Persoonsgegevens moeten voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld, en mogen door de verwerkingsverantwoordelijke vervolgens niet op een met het verzameldoel onverenigbare wijze verder worden verwerkt ('doelbindingsbeginsel'). Voor een (voorgenomen) verdere verwerking van persoonsgegevens voor andere doeleinden gelden specifieke regels.
- Een andere verwerkingsverantwoordelijke kan persoonsgegevens niet (verder) verwerken op basis van de grondslag van de verwerkingsverantwoordelijke die de persoonsgegevens heeft verzameld.

---

<sup>2</sup> Persoonsgegevens kunnen analoog (e.g. op papier) of digitaal (e.g. op een server) onderdeel uitmaken van de boedel.

<sup>3</sup> Zie art. 4 (1) Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Als identificeerbaar wordt beschouwd een natuurlijke persoon die direct of indirect kan worden geïdentificeerd, met name aan de hand van een identicator zoals een naam, een identificatienummer, locatiegegevens, een online identicator of van een of meer elementen die kenmerkend zijn voor de fysieke, fysiologische, genetische, psychische, economische, culturele of sociale identiteit van die natuurlijke persoon.



Datum  
6 januari 2020

Ons kenmerk  
z2019-12871

- De verstrekking van persoonsgegevens door de curator aan een andere verwerkingsverantwoordelijke, bijvoorbeeld in het kader van de tegeldemaking van de boedel, kan niet op basis van verenigbaarheid met de verzameldoelinden plaatsvinden.
- In het kader van de voortzetting van (de activiteiten van) dezelfde gefailleerde rechtspersoon door de curator kan de verwerking van de reeds rechtmatig verwerkte persoonsgegevens in beginsel op basis van de oorspronkelijke rechtsgrond(en) blijven plaatsvinden.
- Indien contractoverneming rechtsgeldig plaatsvindt, met inachtneming van alle daarvoor geldende regels, dan kunnen de voor de contractoverneming noodzakelijke persoonsgegevens naar de nieuwe contractspartij overgaan. De curator kan de voor de uitvoering van de overeenkomst noodzakelijke persoonsgegevens in beginsel op basis van artikel 6, eerste lid sub b, AVG aan de nieuwe contractspartij verstrekken.
- De verkoop van persoonsgegevens kan uitsluitend plaatsvinden op basis van de voorafgaande toestemming van de betrokkene(n) conform artikel 7 AVG.
- Indien een curator een inventaris te gelde wil maken, waaronder digitale gegevensdragers (e.g. in computers of laptops), dan dient de curator te waarborgen dat de inventaris geen gegevensdragers (meer) bevat of dat de persoonsgegevens op de desbetreffende gegevensdragers onomkeerbaar zijn vernietigd, voordat tot de vervreemding van de inventaris wordt overgegaan.
- Nadat een rechtspersoon door ontbinding is opgehouden te bestaan, zal moeten worden nagegaan welke persoonsgegevens in de boedel zijn achtergebleven, wat met die persoonsgegevens moet worden gedaan en wie in dat kader voor die persoonsgegevens verantwoordelijk is.

De voorgaande punten worden in het vervolg van deze brief verder uitgewerkt.

### **Curator is verwerkingsverantwoordelijke**

Op een verwerkingsverantwoordelijke rusten verschillende verplichtingen om persoonsgegevens te beschermen. Een verwerkingsverantwoordelijke is een natuurlijke persoon of rechtspersoon, een overheidsinstantie, een dienst of een ander orgaan die/dat, alleen of samen met anderen, het doel van en de middelen voor de verwerking van persoonsgegevens vaststelt.<sup>4</sup>

‘Verwerking’ is een breed begrip. Het omvat een bewerking of een geheel van bewerkingen met betrekking tot persoonsgegevens of een geheel van persoonsgegevens, al dan niet uitgevoerd via geautomatiseerde procedés, zoals het verzamelen, vastleggen, ordenen, structureren, opslaan, bijwerken of wijzigen, opvragen, raadplegen, gebruiken, verstrekken door middel van doorzending, verspreiden of op andere wijze ter beschikking stellen, aligneren of combineren, afschermen, wissen of vernietigen van gegevens.<sup>5</sup>

Door de faillietverklaring verliest de schuldenaar van rechtswege de beschikking en het beheer over zijn tot het faillissement behorend vermogen.<sup>6</sup> Het faillissement omvat het gehele vermogen van de gefailleerde

---

<sup>4</sup> Zie art. 4 (7) AVG.

<sup>5</sup> Art. 4 (2) AVG.

<sup>6</sup> Zie art. 23 Faillissementswet (Fw).



Datum  
6 januari 2020

Ons kenmerk  
z2019-12871

ten tijde van de faillietverklaring en hetgeen hij gedurende het faillissement verwerft.<sup>7</sup> Op grond van de Faillissementswet (Fw) is de curator belast met het beheer en de vereffening van de failliete boedel.<sup>8</sup> De last van beheer en vereffening impliceren feitelijke macht en zeggenschap over de boedel van de gefailleerde, mede gelet op het feit dat alleen de curator de boedel van de gefailleerde in faillissement rechtens kan binden.<sup>9</sup> De positie van de curator(en) in faillissement gaat aldus gepaard met een (al dan niet gezamenlijke) verantwoordelijkheid ten aanzien van de persoonsgegevens in de boedel van de gefailleerde.

De curator dient in het kader van de afwikkeling van het faillissement op basis van artikel 137c Fw tot tegeldemaking van de boedel over te gaan. De curator is bevoegd om goederen te vervreemden.<sup>10</sup> Dit zal vaak betekenen dat verkoop van in de boedel vallende activa zal plaatsvinden.<sup>11</sup> Het is van belang te beseffen dat de desbetreffende activa persoonsgegevens kunnen bevatten, en dat vervreemding van persoonsgegevens doorgaans een verwerking van die persoonsgegevens impliceert.<sup>12</sup>

### **Rechtmatigheid, behoorlijkheid en transparantie van de verwerking**

Vanaf het moment dat een curator als beheerder van een boedel is aangesteld, is de curator verantwoordelijk voor de naleving van de AVG met betrekking tot persoonsgegevens die in het kader van het beheer en de vereffening van de boedel worden verwerkt en meer in het algemeen met betrekking tot verwerkingen ten aanzien waarvan de curator als verwerkingsverantwoordelijke kwalificeert. Verwerkingsverantwoordelijkheid houdt onder andere in dat een curator verantwoordelijk is voor een rechtmatige, behoorlijke en transparante verwerking van de desbetreffende persoonsgegevens.<sup>13</sup>

#### *Rechtmatigheid*

Persoonsgegevens mogen alleen door de curator worden verwerkt indien en voor zover de verwerking is gebaseerd op een rechtsgeldige grondslag in de zin van artikel 6 AVG, beperkt tot hetgeen noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt. Daarnaast dient aanvullende eisen te worden voldaan indien sprake is van een (voorgenomen) verwerking van bijzondere categorieën van persoonsgegevens<sup>14</sup> of

---

<sup>7</sup> Art. 20 Fw. Zie ook art. 24 Fw.

<sup>8</sup> Zie art. 68 (1) Fw.

<sup>9</sup> Zie art. 25 (1) Fw.

<sup>10</sup> Art. 101 (1) Fw.

<sup>11</sup> Zie ook art. 175 Fw.

<sup>12</sup> De AP beperkt zich in deze brief tot een beschouwing vanuit gegevensbeschermingsperspectief. De AP laat in deze brief in het midden of persoonsgegevens onder het begrip 'vermogen' in de zin van artikel 20 Fw kunnen worden geschaard, als onderdeel van de boedel die de curator dient te beheren en te vereffenen. De AP merkt op dat hierover in de literatuur discussie bestaat en meermaals is betoogd dat persoonsgegevens noch als zaak, noch als goed kunnen worden gekwalificeerd. Wat echter vaststaat is dat data in geld waardeerbaar is en als onderdeel van de boedel wordt beschouwd. De praktijk wijst uit dat curatoren persoonsgegevens verkopen. Het een en ander roept de vraag op of vervreemding van persoonsgegevens door een faillissementscurator in voorkomende gevallen in overeenstemming is met artikel 5, eerste lid sub a, AVG. Een curator dient in de hoedanigheid van verwerkingsverantwoordelijke onder meer de rechtmatigheid en behoorlijkheid van de verwerking van persoonsgegevens in de zin van artikel 5, tweede lid, AVG te kunnen aantonen ('verantwoordingsplicht').

<sup>13</sup> Zie ook art. 5 AVG.

<sup>14</sup> Bijzondere categorieën van persoonsgegevens zijn persoonsgegevens waaruit ras of etnische afkomst, politieke opvattingen, religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen, of het lidmaatschap van een vakbond blijken, en verwerking van genetische



Datum  
6 januari 2020

Ons kenmerk  
z2019-12871

persoonsgegevens betreffende strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten.<sup>15</sup> Ook het burgerservicenummer (BSN) is een persoonsgegeven met een hoge gevoeligheidsgraad.

Bijvoorbeeld: Met betrekking tot de verwerking van bijzondere categorieën van persoonsgegevens geldt in beginsel een verbod. Dit betekent dat een verwerkingsverantwoordelijke de in artikel 9, eerste lid, AVG genoemde categorieën van persoonsgegevens niet mag verwerken, tenzij de verwerkingsverantwoordelijke zich ten aanzien van de desbetreffende persoonsgegevens op een uitzonderingsgrond in de zin van artikel 9, tweede lid, AVG kan beroepen.

Onder 'rechtmatigheid' in artikel 5, eerste lid sub a, AVG wordt verstaan dat de verwerking van persoonsgegevens meer in het algemeen in overeenstemming met de toepasselijke wet- en regelgeving dient plaats te vinden, waaronder de AVG en de UAVG.

#### *Verdere verwerking voor andere doeleinden*

Persoonsgegevens moeten voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld, en mogen door de verwerkingsverantwoordelijke vervolgens niet op een met het verzameldoel onverenigbare wijze verder worden verwerkt ('doelbindingsbeginsel').<sup>16</sup> De verzameling van de persoonsgegevens zal doorgaans door de gefailleerde rechtspersoon hebben plaatsgevonden. In bepaalde gevallen zal een curator persoonsgegevens mogelijk verder willen verwerken voor andere doeleinden dan waarvoor de persoonsgegevens aanvankelijk door de gefailleerde rechtspersoon zijn verzameld. Voor een (voorgenomen) verdere verwerking van persoonsgegevens voor andere doeleinden gelden specifieke regels.

Op grond van artikel 6, vierde lid, AVG kunnen persoonsgegevens (e.g. het klantenbestand van de failliete rechtspersoon) door de verwerkingsverantwoordelijke verder worden verwerkt voor andere doeleinden dan de doeleinden waarvoor de persoonsgegevens aanvankelijk zijn verzameld, indien en voor zover:

- (i) de betrokkenen daarvoor toestemming<sup>17</sup> hebben gegeven;
- (ii) sprake is van een specifieke wettelijke verplichting dan wel een wettelijke bevoegdheid die een noodzakelijke en evenredige maatregel vormt ter waarborging van de in artikel 23, eerste lid, AVG bedoelde doelstellingen; of
- (iii) sprake is van een zogenoemde 'verenigbare verwerking'.

Bij de beoordeling of een voorgenomen verdere verwerking verenigbaar is met de verzameldoelen, dient rekening te worden gehouden met, onder meer, de volgende factoren:

- a. ieder verband tussen de doeleinden waarvoor de persoonsgegevens zijn verzameld, en de doeleinden van de voorgenomen verdere verwerking;
- b. het kader waarin de persoonsgegevens zijn verzameld, met name wat de verhouding tussen de

---

gegevens, biometrische gegevens met het oog op de unieke identificatie van een persoon, of gegevens over gezondheid, of gegevens met betrekking tot iemands seksueel gedrag of seksuele gerichtheid.

<sup>15</sup> Zie artt. 9 en 10 AVG en artt. 22 e.v. en 31-33 UAVG.

<sup>16</sup> Art. 5 (1)(b) AVG.

<sup>17</sup> Zie voor de voorwaarden voor toestemming artikel 7 AVG. Zie ook: [https://autoriteitpersoonsgegevens.nl/sites/default/files/atoms/files/wp259\\_rev\\_0.1\\_nl.pdf](https://autoriteitpersoonsgegevens.nl/sites/default/files/atoms/files/wp259_rev_0.1_nl.pdf).



Datum  
6 januari 2020

Ons kenmerk  
z2019-12871

- betrokkenen en de verwerkingsverantwoordelijke betreft;
- c. de aard van de persoonsgegevens, met name of bijzondere categorieën van persoonsgegevens worden verwerkt en of persoonsgegevens over strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten worden verwerkt;
  - d. de mogelijke gevolgen van de voorgenomen verdere verwerking voor de betrokkenen;
  - e. het bestaan van passende waarborgen, waaronder eventueel versleuteling of pseudonimisering.<sup>18</sup>

Indien de verdere verwerking voor andere doeleinden verenigbaar is met de doeleinden waarvoor de persoonsgegevens aanvankelijk zijn verzameld, is er geen andere afzonderlijke rechtsgrond voor die specifieke verdere verwerking vereist dan die op grond waarvan de verzameling van persoonsgegevens werd toegestaan.<sup>19</sup>

Let op: Een verwerkingsverantwoordelijke dient over een eigen rechtsgeldige grondslag in de zin van artikel 6 (1) AVG te beschikken om persoonsgegevens te mogen verwerken. Een *andere verwerkingsverantwoordelijke* kan persoonsgegevens niet (verder) verwerken op basis van de grondslag van de verwerkingsverantwoordelijke die de persoonsgegevens al dan niet bij de betrokkene heeft verzameld. Dit sluit overigens niet uit dat de nieuwe grondslag van de andere verwerkingsverantwoordelijke op hetzelfde onderdeel van artikel 6 (1) AVG kan berusten als de grondslag van de verwerkingsverantwoordelijke die de persoonsgegevens heeft verzameld.

Let op: De verstrekking van persoonsgegevens door de curator aan een andere verwerkingsverantwoordelijke, bijvoorbeeld in het kader van de tegeldemaking van de boedel, kan niet op basis van verenigbaarheid met de verzameldoelstellingen plaatsvinden. Indien een curator, als verwerkingsverantwoordelijke, voornemens is om in dit kader persoonsgegevens aan een andere verwerkingsverantwoordelijke te verstrekken, moet doorgaans sprake zijn van voorafgaande toestemming van de betrokkene(n) conform artikel 7 AVG.<sup>20</sup> Deze andere verwerkingsverantwoordelijke dient de verwerking van de persoonsgegevens op een eigen rechtsgeldige grondslag in de zin van artikel 6, eerste lid, AVG te kunnen baseren, zoals toestemming van of een overeenkomst met de betrokkene in de zin van artikel 6, eerste lid sub a of b, AVG.

#### *Behoorlijkheid*

Een behoorlijke verwerking van persoonsgegevens houdt onder meer in dat persoonsgegevens adequaat dienen te worden beveiligd, wat betekent dat passende technische en organisatorische maatregelen zijn genomen om de beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid van de persoonsgegevens te waarborgen. Dit kan tevens betekenen dat de curator maatregelen zal moeten treffen die waarborgen dat de in de boedel aanwezige persoonsgegevens ook na afwikkeling van een faillissement niet onrechtmatig worden verwerkt (zie onder meer Scenario IV en V in het vervolg van deze brief).

---

<sup>18</sup> Zie art. 6 (4) AVG.

<sup>19</sup> Zie ovw. 50 AVG.

<sup>20</sup> Vgl. Scenario II. In Scenario II wordt contractsovername behandeld, in welk kader, voor zover noodzakelijk, sprake is van een verwerking van persoonsgegevens ter uitvoering van een overeenkomst met de betrokkene.



Datum  
6 januari 2020

Ons kenmerk  
z2019-12871

### *Transparantie*

De transparantieverplichting houdt kortweg in dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt om betrokkenen informatie te verstrekken inzake de (voorgenomen verdere) verwerking van hun persoonsgegevens en de rechten waarop zij zich ten opzichte van de verwerkingsverantwoordelijke kunnen beroepen.<sup>21</sup> Op die wijze worden betrokkenen in staat gesteld hun (AVG-)rechten jegens de verwerkingsverantwoordelijke uit te oefenen.<sup>22</sup> Een verwerkingsverantwoordelijke dient de uitoefening van deze rechten op adequate wijze te faciliteren. Wanneer sprake is van een voorgenomen verdere verwerking voor andere doeleinden, zal de curator de betrokkenen daaraan voorafgaand deugdelijk moeten informeren.<sup>23</sup>

### *Verantwoordingsplicht*

Op verwerkingsverantwoordelijken rust een verantwoordingsplicht, wat betekent dat de curator, in die hoedanigheid, moet kunnen aantonen dat de voornoemde en andere beginselen inzake gegevensverwerking uit artikel 5 AVG zijn nageleefd.<sup>24</sup>

Dit betekent onder meer dat curator de relevante feiten en omstandigheden, overwegingen, conclusies en de eindbeoordeling met betrekking tot de verenigbaarheidstoets dient te documenteren.

### **Aard van persoonsgegevens en DPIA-verplichting**

Voorts is het belangrijk om te benadrukken dat de aard (gevoeligheid) van de persoonsgegevens aanvullende voorwaarden en verplichtingen met zich kan brengen, zoals dat bij bijzondere categorieën van persoonsgegevens, persoonsgegevens betreffende strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten en het BSN het geval is.

Het is van groot belang dat curatoren stilstaan bij de risico's voor de rechten en vrijheden van betrokkenen die met een verwerking verbonden zijn. De risico's voor betrokkenen die met een verwerking van persoonsgegevens samenhangen zijn mede bepalend voor de (on)rechtmatigheid van een verwerking, en de wijze waarop verwerkingsverantwoordelijken invulling dienen te geven aan de op hen rustende verplichtingen. Hoe gevoeliger de persoonsgegevens (al dan niet door de context waarin zij worden verwerkt), hoe hoger de aan de verwerking verbonden risico's voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen zijn, en hoe zorgvuldiger met deze gegevens dient te worden omgegaan.

Indien een nieuwe verwerking of een verwerking die wijzigt, gelet op de aard, de omvang, en de context en de doeleinden daarvan waarschijnlijk een hoog risico inhoudt voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen, dient de verwerkingsverantwoordelijke een zogenoemde gegevensbeschermingseffectbeoordeling (ook wel *data protection impact assessment*, 'DPIA', genoemd) uit te voeren.<sup>25</sup> Dit houdt in dat, voorafgaand aan de verwerking, wordt beoordeeld welke effect de beoogde verwerkingsactiviteiten op de

---

<sup>21</sup> Zie art. 12 AVG. Zie tevens de EDPB-guidelines inzake de transparantieverplichting: [https://autoriteitpersoonsgegevens.nl/sites/default/files/atoms/files/wp260rev01\\_nl.pdf](https://autoriteitpersoonsgegevens.nl/sites/default/files/atoms/files/wp260rev01_nl.pdf).

<sup>22</sup> Zie art. 15 e.v. AVG.

<sup>23</sup> Zie art. 13 (3) AVG.

<sup>24</sup> Andere beginselen betreffen 'minimale gegevensverwerking', 'juistheid', de 'opslagbeperking' en 'integriteit en vertrouwelijkheid'. Zie art. 5 AVG.

<sup>25</sup> Zie art. 35 AVG.



Datum  
6 januari 2020

Ons kenmerk  
z2019-12871

bescherming van persoonsgegevens hebben, en waar nodig maatregelen worden getroffen om risico's te mitigeren. Voor bepaalde verwerkingen is het uitvoeren van een DPIA in ieder geval verplicht.<sup>26</sup> Indien uit de DPIA blijkt dat de verwerking een hoog risico zou opleveren en de verwerkingsverantwoordelijke geen verdere maatregelen kan nemen om deze risico's te beperken, dient de verwerkingsverantwoordelijke – voorafgaand aan de verwerking – de AP te raadplegen.<sup>27</sup>

### **Beheer en vereffening van de failliete boedel**

Op grond van de Faillissementswet is de curator belast met het beheer en de vereffening van de failliete boedel. Een curator zal bij het beheer en de vereffening van een failliete boedel doorlopend moeten stilstaan bij de vraag of bij de daarmee verbonden activiteiten persoonsgegevens worden verwerkt. Indien het antwoord bevestigend luidt, dient te worden beoordeeld of de desbetreffende (voorgenomen) verwerkingen op een rechtsgeldige wettelijke grondslag in de zin van artikel 6 AVG kunnen worden gebaseerd, en – meer algemeen – of daarbij conform de AVG wordt gehandeld. De AP wijst daarbij nadrukkelijk op de eigen verantwoordelijkheid van de curator.

### **Scenariobeschrijvingen**

Hieronder volgt een aantal relevante scenario's (niet-limitatief) waarin een curator alert dient te zijn op de toepasselijke regels inzake gegevensbescherming:

- Scenario I: Voortzetting van (een onderdeel) van de gefailleerde rechtspersoon door de curator;
- Scenario II: Overneming van de bestaande rechtsverhouding van een gefailleerde rechtspersoon met haar klanten;
- Scenario III: Verkoop van persoonsgegevens;
- Scenario IV: Tegeldemaking van activa waarbij persoonsgegevens kunnen worden verwerkt; en
- Scenario V: De failliete rechtspersoon houdt op te bestaan.

De bij de voorgaande scenario's vanuit gegevensbeschermingsperspectief relevante aandachtspunten worden hieronder verder uitgewerkt. Daarbij is het voor de curator onder meer van belang om te bepalen of sprake is van een verstrekking van persoonsgegevens door de curator aan een andere (verkrijgende) verwerkingsverantwoordelijke of niet.

In deze scenario's wordt van een rechtmatige aanvankelijke verwerking van persoonsgegevens uitgegaan.

#### **Scenario I: Voortzetting van (de activiteiten van) dezelfde gefailleerde rechtspersoon door de curator**

In gevallen waarbij sprake is van een (tijdelijke) voortzetting van (de activiteiten van) dezelfde gefailleerde rechtspersoon, dan wordt in feite *dezelfde* rechtspersoon, al dan niet in gewijzigde vorm, door de curator voortgezet met het doel een 'going concern'-verkoop van de gefailleerde rechtspersoon te bewerkstelligen. Bij de voortzetting van de gefailleerde rechtspersoon wordt uitgegaan van de situatie waarbij persoonsgegevens in het kader van de voortgezette activiteiten feitelijk door dezelfde verwerkingsverantwoordelijke zullen worden verwerkt voor dezelfde doeleinden als de oorspronkelijke

---

<sup>26</sup> Zie: <https://autoriteitpersoonsgegevens.nl/nl/zelf-doen/data-protection-impact-assessment-dpia#voor-welke-soorten-verwerkingen-is-het-uitvoeren-van-een-dpia-verplicht-6667>.

<sup>27</sup> Zie art. 36 AVG.





Datum  
6 januari 2020

Ons kenmerk  
z2019-12871

verwerkingsdoeleinden voorafgaand aan het faillissement. Er vindt feitelijk dus geen wijziging plaats in verwerkingsverantwoordelijke en de verwerkingsdoeleinden.

Indien in dergelijke gevallen vanuit gegevensbeschermingsperspectief voor de betrokkenen niets (materieel) verandert, dan kan de verwerking van de reeds rechtmatig verwerkte persoonsgegevens in beginsel op basis van de oorspronkelijke rechtsgrond(en) blijven plaatsvinden. Vanzelfsprekend dienen betrokkenen bij de voortzetting van (een onderdeel van) een gefailleerde rechtspersoon deugdelijk over de daaraan voor hun persoonsgegevens verbonden gevolgen te worden geïnformeerd.

Er gelden echter andere regels als bij een verwerking *geen* sprake is van het voortzetten van de verwerking van persoonsgegevens in faillissement door dezelfde verwerkingsverantwoordelijke, bijvoorbeeld als sprake is van een verdere verwerking door dezelfde verwerkingsverantwoordelijke voor *andere doeleinden* dan de doeleinden waarvoor de persoonsgegevens zijn verzameld.

*Verdere verwerking van persoonsgegevens door dezelfde verwerkingsverantwoordelijke*

Het kan zo zijn dat in faillissement een wens bestaat om persoonsgegevens in de boedel van de failliete rechtspersoon verder te verwerken, voor andere doeleinden dan de doeleinden waarvoor de persoonsgegevens aanvankelijk zijn verzameld. Een dergelijke verdere verwerking van persoonsgegevens is alleen toegestaan als:

- (i) de betrokkenen daarvoor conform artikel 7 AVG toestemming hebben gegeven;
- (ii) sprake is van een toepasselijke specifieke wettelijke bevoegdheid dan wel een specifieke wettelijke verplichting daartoe zoals bedoeld in artikel 6, vierde lid, AVG; of
- (iii) sprake is van een verenigbare verdere verwerking.

Alle relevante feiten en omstandigheden van het geval dienen bij de verenigbaarheidsbeoordeling te worden betrokken. Als de verwerkingsverantwoordelijke op basis van artikel 6, vierde lid, AVG tot het oordeel komt dat sprake is van een verenigbare verwerking, dan kan de verdere verwerking van de persoonsgegevens in beginsel op basis van de oorspronkelijke rechtsgrond voor verzameling plaatsvinden.<sup>28</sup>

Scenario II: Overneming van de bestaande rechtsverhouding van een gefailleerde rechtspersoon met haar klanten

De bestaande rechtsverhoudingen van de gefailleerde rechtspersoon met haar klanten kan door een andere rechtspersoon of natuurlijke persoon worden overgenomen ('contractsoverneming'<sup>29</sup>).

Indien contractsoverneming rechtsgeldig plaatsvindt, met inachtneming van alle daarvoor geldende regels, dan kunnen de voor de contractsoverneming noodzakelijke persoonsgegevens naar de nieuwe contractspartij overgaan. Hierbij speelt een rol of de betrokkene bij contractsoverneming in het kader van

---

<sup>28</sup> Het een en ander laat andere mogelijk van toepassing zijnde rechten en contractuele of wettelijke verplichtingen onverlet. Ten aanzien van gezondheidsgegevens kan worden gedacht aan toepasselijke bepalingen in de Wet op de geneeskundige behandelingsovereenkomst.

<sup>29</sup> Zie art. 6:159 Burgerlijk Wetboek (BW)



Datum  
6 januari 2020

Ons kenmerk  
z2019-12871

het medewerkingsvereiste<sup>30</sup> daadwerkelijk is geïnformeerd en de gelegenheid heeft gekregen akkoord te gaan dan wel bezwaar te maken tegen (onderdelen van) de contractsoverneming en derhalve tegen de daarvoor benodigde verstrekking van zijn persoonsgegevens.

Het betreft in dit kader de persoonsgegevens die voor de uitvoering van de overeenkomst noodzakelijk zijn. De curator kan de desbetreffende persoonsgegevens in die gevallen op basis van artikel 6, eerste lid sub b, AVG aan de nieuwe contractspartij verstrekken.

Vanzelfsprekend dient de nieuwe contractspartij de persoonsgegevens, als verwerkingsverantwoordelijke, conform de AVG te verwerken. Dit betekent onder meer dat indien sprake is van bijzondere categorieën van persoonsgegevens of persoonsgegevens over strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten, aan de zijde van de verwerkingsverantwoordelijke – naast een rechtsgeldige grondslag in de zin van artikel 6 (1) AVG – uitdrukkelijke toestemming van de betrokkene of een andere rechtsgeldige uitzondering benodigd is om de desbetreffende persoonsgegevens te mogen verwerken.<sup>31</sup>

Met betrekking tot het BSN geldt dat dit identificatienummer slechts mag worden verwerkt indien en voor zover dat ter uitvoering van bij wet bepaalde doeleinden noodzakelijk is.<sup>32</sup>

#### Scenario III: Verkoop van persoonsgegevens

Bij de verkoop van persoonsgegevens (e.g. in de vorm van een klantenbestand) – zonder dat zij deel uitmaken van contractsoverneming waarna de bestaande rechtsverhouding van de gefailleerde rechtspersoon met de betrokkenen door de nieuwe contractspartij zullen worden voortgezet – is sprake van een verstrekking aan een andere verwerkingsverantwoordelijke.

Bij een dergelijke verstrekking is geen sprake van een verenigbare verwerking in de zin van artikel 6, vierde lid, AVG. Een dergelijke verstrekking van persoonsgegevens dient te worden gebaseerd op de voorafgaande toestemming van de betrokkene(n) conform artikel 7 AVG.

#### Scenario IV: Tegeldemaking van activa waarbij persoonsgegevens kunnen worden verwerkt

Indien een curator bijvoorbeeld een inventaris te gelde wil maken, waaronder digitale gegevensdragers (e.g. in computers of laptops), dan dient de curator te waarborgen dat de inventaris geen gegevensdragers (meer) bevat of dat de persoonsgegevens op de desbetreffende gegevensdragers onomkeerbaar zijn vernietigd, voordat tot de vervreemding van de inventaris wordt overgegaan.<sup>33</sup> Het kan raadzaam zijn om daarbij – in overeenstemming met de AVG<sup>34</sup> – specialistische hulp in te schakelen.

#### Scenario V: De failliete rechtspersoon houdt op te bestaan

---

<sup>30</sup> Zie art. 6:159 BW.

<sup>31</sup> Zie de artt. 9 en 10 AVG en de artt. 22 e.v. en 31-33 UAVG.

<sup>32</sup> Zie art. 87 AVG en art. 46 UAVG.

<sup>33</sup> Dit laat andere verplichtingen met betrekking tot de desbetreffende persoonsgegevens (e.g. bewaarplichten en het beginsel van minimale gegevensverwerking) onverlet.

<sup>34</sup> Daarbij kan onder meer gedacht worden aan de verplichting om een verwerkersovereenkomst aan te gaan indien een verwerker in de zin van art. 4 (8) AVG wordt ingeschakeld.



Datum  
6 januari 2020

Ons kenmerk  
z2019-12871

Tot slot kan een failliete rechtspersoon door ontbinding ophouden te bestaan.<sup>35</sup> Dit is onder meer het geval op het tijdstip waarop de vereffening eindigt. De faillissementscurator doet opgaaf van de beëindiging van de vereffening aan de registers waar de gefailleerde rechtspersoon is ingeschreven.<sup>36</sup>

De boedel kan op het tijdstip van beëindiging van de vereffening (ontbinding) nog persoonsgegevens bevatten (e.g. het klantenbestand). Nadat een rechtspersoon door ontbinding is opgehouden te bestaan, zal moeten worden nagegaan welke persoonsgegevens in de boedel zijn achtergebleven, wat met die persoonsgegevens moet worden gedaan en wie in dat kader voor die persoonsgegevens verantwoordelijk is.

In zijn algemeenheid dient de verwerkingsverantwoordelijke ervoor te zorgen dat alle persoonsgegevens onomkeerbaar worden vernietigd indien de verwerking van de persoonsgegevens niet meer noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij zijn verzameld en verder verwerkt.<sup>37</sup> In het geval dat een rechtspersoon is opgehouden te bestaan zullen persoonsgegevens doorgaans niet meer noodzakelijk zijn voor de doeleinden waarvoor zij zijn verzameld en verder werden verwerkt.

Het kan echter voorkomen dat een wettelijke bewaartermijn met betrekking tot bepaalde persoonsgegevens van toepassing is, bijvoorbeeld een bewaartermijn in zorgwetgeving, in belastingwetgeving of in de Archiefwet. In dat geval moet de verwerkingsverantwoordelijke er onder meer voor zorgen dat de desbetreffende persoonsgegevens gedurende de toepasselijke bewaartermijn worden bewaard, op adequate wijze worden beveiligd en na afloop van de toepasselijke bewaartermijn(en) alsnog worden vernietigd. Daarbij dient de verwerkingsverantwoordelijke er op bedacht te zijn dat de betrokkenen hun AVG-rechten gedurende die bewaarperiode kunnen uitoefenen.

Uit de Faillissementswet vloeit voort dat de boeken en papieren die door de curator in de boedel zijn gevonden, door hem aan de schuldenaar worden afgegeven.<sup>38</sup> Dit zal doorgaans betekenen dat boeken, bescheiden en andere gegevensdragers – nadat de rechtspersoon is opgehouden te bestaan – worden bewaard door de bewaarder in de zin van artikel 2:24 van het Burgerlijk Wetboek (BW). Deze bewaarder moet als zodanig in de registers worden opgenomen waarin de ontbonden rechtspersoon was ingeschreven.<sup>39</sup> De bewaarder geldt in die gevallen als verwerkingsverantwoordelijke, en is derhalve verantwoordelijk voor de persoonsgegevens die door hem of ten behoeve van hem worden bewaard. Indien een bewaarder ontbreekt en geen bewaarder door de rechtbank wordt benoemd, zal de faillissementscurator – als laatste verwerkingsverantwoordelijke – ten aanzien van de persoonsgegevens in de boeken, bescheiden en andere gegevensdragers moeten zorgdragen voor de naleving van de AVG, UAVG en andere toepasselijke wet- en regelgeving.

---

<sup>35</sup> Zie art. 2:19 BW

<sup>36</sup> Zie art. 2:19 (6) BW.

<sup>37</sup> Het kan raadzaam zijn om specialistische hulp in te schakelen bij de vernietiging van persoonsgegevens.

<sup>38</sup> Zie art. 193 (3) Fw.

<sup>39</sup> Zie art. 2:24 (3) BW.



Datum  
6 januari 2020

Ons kenmerk  
z2019-12871

Indien de boeken, bescheiden en andere gegevensdragers die de bewaarder of de faillissementscurator onder zich heeft bijzondere categorieën van persoonsgegevens of persoonsgegevens over strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten bevatten, zal aan de zijde van de verwerkingsverantwoordelijke – naast een rechtsgeldige grondslag in de zin van artikel 6 (1) AVG – uitdrukkelijke toestemming van de betrokkene of een andere rechtsgeldige uitzondering benodigd zijn om de desbetreffende persoonsgegevens te mogen verwerken.

Met betrekking tot het BSN geldt dat dit identificatienummer slechts mag worden verwerkt indien en voor zover dat bij wet is voorgeschreven en de verwerking ter uitvoering van bij wet bepaalde doeleinden noodzakelijk is.<sup>40</sup>

**Tot slot**

De AP is voornemens u binnen afzienbare tijd uit te nodigen voor een gesprek. Voor de goede orde wijs ik u erop dat deze brief niet afdoet aan de bevoegdheid van de AP om mogelijke overtredingen reeds (ambtshalve) te onderzoeken.

Een afschrift van deze brief is verzonden aan de Algemene Raad van de Nederlandse Orde van Advocaten. De AP is daarnaast voornemens de inhoud van deze brief op haar website te plaatsen.

Hoogachtend,  
Namens de Autoriteit Persoonsgegevens,

Ir. C.M. Schut, MPA  
Directeur Systeemtoezicht, beveiliging en technologie

---

<sup>40</sup> Zie art. 46 UAVG.